

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Fijałkowska (spr.)

Sędziowie: SA Waldemar Kryślak, SA Roman Stachowiak

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **H. S.**

przeciwko **G. G.**

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek zażalenia powoda

od postanowienia Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 5 sierpnia 2013 r., sygn. akt: IC 610/12

postanawia:

odrzuć zażalenie

Waldemar Kryślak Elżbieta Fijałkowska Roman Stachowiak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy umorzył postępowanie związane z wniesieniem przez powoda apelacji (pkt 1), odrzucił zażalenie powoda na pkt 3 postanowienia sądu zawartego w wyroku z dnia 21 marca 2013 r. wydanego w sprawie I C 610/12 (pkt 2). W uzasadnieniu orzeczenia wskazał, że powód w piśmie procesowym z dnia 25 lipca 2013 r. cofnął apelację od wyroku z dnia 21 marca 2013 r. W związku z tym zażalenie na postanowienie sądu dotyczące przyznania adwokatowi wynagrodzenia za pomoc prawną wniesione zostało po terminie i na podstawie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. podlegało odrzuceniu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód, zaskarżył je w całości. Powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez umorzenie postępowania jedynie w części dotyczącej meritum sporu (w której cofnięto apelację) a w konsekwencji przeprowadzenia postępowania w części dotyczącej rozpoznania zażalenia na orzeczenie, co do kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz przyznanie pełnomocnikowi powoda kosztów pomocy prawnej z urzędu wg norm przepisanych za postępowanie zażaleniowe, które to koszty nie zostały uiszczone w całości ani w części ewentualnie z ostrożności procesowej wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przy odpowiednim uwzględnieniu kosztów postępowania zażaleniowego. Powód zarzucał orzeczeniu naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy poprzez uznanie, że zaskarżenie części wyroku wydanego w sprawie nastąpiło z uchybieniem terminu siedmiodniowego podczas, gdy stanowi ono część apelacji złożonej w niniejszej sprawie, następnie cofniętej co do meritum sporu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 21 marca 2013r. zaskarżony został przez powoda w całości. W piśmie procesowym z dnia 25 lipca 2013 r. powód poprzez swojego pełnomocnika cofnął apelację w części tj. co do pkt 1 i 2 wymienionego wyroku, a podtrzymał ją co do pkt 3 tj. rozstrzygającego w przedmiocie wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną mu z urzędu. W związku z tym na podstawie art. 391 § 2 k.p.c. umorzeniu przez Sąd Okręgowy (pkt 1 postanowienia) podlegało postępowanie wywołane wniesioną przez niego apelacją skarżącą rozstrzygnięcia pkt 1 i 2 wyroku.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko, że odrzuceniu podlegało zażalenie na postanowienie w przedmiocie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, jednakże z innej przyczyny niż wskazana w uzasadnieniu Sądu I instancji.

Dopuszczalność zażalenia na postanowienie Sądu I instancji w przedmiocie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, na podstawie art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. stosowanego w drodze analogii, została przesądzona w orzecznictwie Sądu Najwyższego (uchwała z dnia 20 maja 2011 r., III CZP 14/11 uchwała z dnia 8 marca 2012 r. sygn. III CZP 2/12, postanowienie z dnia 7 grudnia 2012r II CZ 140/12). Kierunek ten w całej rozciągłości Sąd Apelacyjny podziela.

Przepis art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. jednoznacznie stanowi, że zażalenie do Sądu II instancji przysługuje na postanowienie Sądu I instancji o kosztach procesu, jeżeli strona nie składa środka zaskarżenia, co do istoty sprawy. W doktrynie przyjmuje się jednolicie, że strona może zaskarżyć zażaleniem zawarte w wyroku Sądu I instancji orzeczenie o kosztach procesu tylko wtedy, gdy nie wniosła od tego wyroku środka zaskarżenia, co do istoty sprawy.

Wobec tego nie jest słuszne stanowisko Sądu, że z uwagi na cofnięcie apelacji zażalenie na postanowienie dotyczące przyznania adwokatowi wynagrodzenia za pomoc prawną wniesione zostało po terminie. W przypadku zaskarżenia wyroku co do meritum sprawy, pełnomocnik nie mógł oddzielnie zaskarżyć rozstrzygnięcia zawartego w tym wyroku, co do kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej mu z urzędu. W doktrynie przyjmuje się jednolicie, że wniesienie środka zaskarżenia, co do istoty sprawy wyklucza dopuszczalność wniesienia zażalenia na rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 r. III CZP 15/13, LEX nr 1324306).

Dopuszczając możliwość zaskarżenia zażaleniem postanowienia Sądu I instancji, którego przedmiotem jest ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, należy uściślić, że może być ono wniesione jedynie przez pełnomocnika. Sama strona, reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu tego postanowienia, które nie narusza w żaden sposób jej sfery prawnej (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2009 r., III CZP 36/09. gdzie stwierdzono, że apelacja uczestnika postępowania w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w wypadku przyznania tych kosztów pełnomocnikowi od Skarbu Państwa jest niedopuszczalna).

Z treści apelacji wynika, że zażalenie na koszty pomocy prawnej udzielonej z urzędu nie wniósł pełnomocnik w swoim imieniu, lecz w imieniu powoda („powód zarzuca, że Sąd niewłaściwie obliczył koszty pełnomocnika” str. 5 apelacji). Wobec tego zażalenie na podstawie art. 370 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc podlegało oddaleniu.

Zażalenie na to postanowienie złożone zostało również przez powoda (k.176), wobec tego na podstawie art. 373 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc Sąd Apelacyjny zażalenie to odrzucił.

Waldemar Kryślak Elżbieta Fijałkowska Roman Stachowiak